

Dérerka

...čítanie pod školskú lavicu
č. 1   október 2012

Milan Rúfus: ŠKOLA

Škola je veľký dom.

Škola je celá veľká.

Žijú v nej školáci

a pani učiteľka.

Červenú strechu má

a strecha komín v dyme.

Aby tam detičkám

nebolo zima v zime.

Škola je vážny dom,

celá je vážna - škola.

A škola bez kvetov,

je ako jeseň holá.

Nech teda zasvietia

deťom v nej do svietnice,

ak už nie slniečko,

aspoň tie slnečnice.

...o našej škole

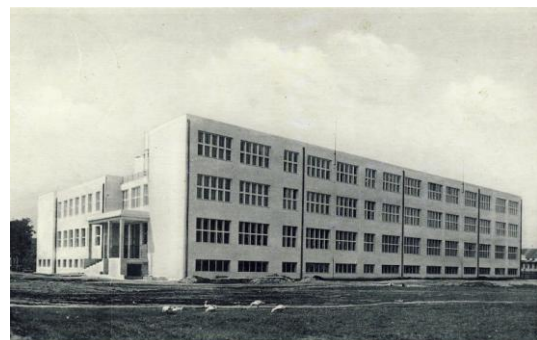
Naša škola je veľká. Žijú v nej školáci, pani učiteľky, pani vychovávateľky, páni učelia, pani upratovačky, pani kuchárky, pani tajomníčka, pani ekonómka, pán školník... No vážne je škola len vážna? A to hádam nie. V prvé septembrové dni sa otvoria školské brány a po dvoch mesiacoch dobrodružstva, sladkého leňošenia, zábavy i oddychu sa do lavíc nahnú mladší i starší žiaci. A viete, milí priatelia, že v našej školičke sa školský rok začal po osemdesiaty raz? Základná škola Dr. Jozefa Déreera oslávila 80 rokov svojho jestvovania! Určite ste si to všimli - ved' v ten slávnostný narodeninový deň sme si mimoriadne užili jeden deň voľna. Dérerka totiž privítala vzácných hostí!

O výnimočnú udalosť išlo aj pred spomenutými ôsmimi desiatkami rokov. Ved' situácia v malackom školstve na začiatku minulého storočia nebola uspokojivá. Žiakov pribúdalo, nebol dostatok miesta, priestory v malackých školách nevyhovovali. Malačania položili základný kameň novej školskej budovy 5. 10. 1930 v prítomnosti Dr. Ivana Déreera, rodáka z Malaciek a ministra školstva a národnej osvety. Architektonickú súťaž vyhral staviteľ - architekt Ing. Juraj Charváth z Bratislavy a malacká stavebná firma Štern a Blaško.

24. septembra 1932 sa pri príležitosti otvorenia novej školy uskutočnila v Sokolovni slávnostná akadémia. 25. septembra 1932 sa vytvoril o 9.00 hodine pri Obecnom dome v Malackách slávnostný sprievod na čele s Dr. Ivanom Dérerom. Práve on podpísal aj dekrét o udelení čestného názvu škole po Jozefovi Dérerovi, svojom otcovi. Kto bol Dr. Jozef Dérer? Advokát a politik. Pôsobil v Malackách 40 rokov. V období Rakúsko-Uhorska sa významnou mierou podieľal na boji proti maďarizácii. Jeho úsilie zdôrazňuje tiež citát na náhrobku (nájdete ho v strede starého cintorína): „Ked' mojim deťom ešte privolávam, aby sa snažili byť dobrými ľuďmi, milovali sa a spoluobčanov a vždy pamätali na pôvod ich otca, lúčim sa od zemskeho života, nech mi je Boh milostivý.“

Školská budova, v tridsiatych rokoch s prívlastkami moderná, reformná s pokusným vyučovaním, prešla za osemdesiat rokov zmenami. Jej bránami prešlo mnoho žiakov, za jej katedry sa postavili stovky učiteľov. Hoci život školy výrazne ovplyvňovali historické udalosti, žiaci žili svojím školským životom. Život tejto školy ovplyvnil jestvovanie tisícov obyvateľov nášho mesta. Pripomenutie si 80. výročia otvorenia ZŠ Dr. J. Dérera umožnilo aspoň na chvíľu sa obzrieť či zaspomínať. Ved' aj mnohí vaši rodičia či starí rodičia spomínajú na čas strávený v tejto škole. Ako žili pred desiatkami rokov vaši rovesníci?

Najstaršia fotografia našej školy - rok 1932

Tak si predstavte - v telocvični bola opona, hrávalo sa tu divadlo!

V priestoroch školy sa hrávali divadelné predstavenia, uskutočňovali sa prednášky, verejné oslavy, deti s učiteľmi vyrážali na výlety a vychádzky. Napríklad 6. mája 1933 sa tu uskutočnila ľudová verejná oslava venovaná pamiatke M. R. Štefánika. Deti sa prezentovali predstavením Za matkou. O dva roky neskôr výťažok z divadelného predstavenia Zlato bol venovaný na mliečnu akciu v škole (deti v škole dostávali mlieko).

Mladí divadelníci na nádvorí našej školy

Dievčatá vždy moderne - aj okopávali v pekných topánkach a sukničkách.

V školskom roku 1963/64 i v tom nasledujúcom škola užívala 1 hektár poľa Štátnych majetkov v Malackách, na ktorom sa pestoval harmanček pravý. Sušený kvet bol odovzdaný Liečivým rastlinám v Malackách. Chodili vaši starí rodičia v tom čase do našej školy? Spýtajte sa ich na to!

Chlapci pri zbere kvetu harmančeka pravého

Žiaci sa tradične zúčastňovali verejných osláv, ktorých súčasťou boli prvomájové sprievody či lampiónový sprievod 7. novembra pri príležitosti VOSR (Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie). Obe fotografie zachytávajú 1. máj. Sprievod tradične kráčal po Záhoráckej ulici do centra mesta.

Poznáte niekoho na fotografii?

Všimnite si jednotky v rukách dievčat na čele 8. A triedy

I. ZDŠ - to je naša škola! V roku 1940 - konkrétne 19. 10. 1940, teda počas II. svetovej vojny - bol z budovy školy strhnutý jej čestný názov Štátna meštianska a ľudová škola Dr. Jozefa Dérera. Až 19. 1. 1970 MŠ SSR rozhodlo o prinavrátení čestného pomenovania škole ZDŠ Dr. Jozefa Dérera. (ZDŠ = Základná deväťročná škola)

„Dievčence hádzanárskeho krúžku pod vedením učiteľa Putka Antona získali titul „Majster ČSSR v hádzanej žiačok škôl na rok 1965“ Samozrejme najskôr získali prvenstvo v okrese, potom prvenstvo v Západoslovenskom kraji a napokon prvenstvo v ČSSR.“ Toľko zápis v kronike.

Dlhú tradíciu má aj organizovanie karnevalovej zábavy. Zápis zo školského roka 1966/67 uvádza: „V posledných dňoch januára pred vydaním vysvedčení usporiadali sme pre žiakov školy karneval, a to osve pre 1. - 5. ročník, 6. - 7. a 8. - 9. ročník. Žiaci z karnevalu mali veľkú radosť a mamičky prváčikov a druhákov, ktoré boli prítomné, taktiež mali veľkú radosť.“

„Domovina moja krásna, sľubujem ti v tento deň, že ja, tvoja iskra jasná, tebe k sláve vyrastiem,“ hovoril sľub všetkých iskričiek. Iskričky boli deti, ktoré sa v typických uniformách starali o prírodu, športovali a venovali sa rôznym záujmovým činnostiam. Z usilovných iskričiek sa stali pionieri. Aj oni mávali spoločné schôdzky, trávili spolu voľný čas, hrávali sa hry, zbierali papier - alebo podnikali cyklistické výlety - napríklad výlet na Rakáreň.

9. mája 1971 skladali noví pionieri svoj sľub na námestí pri pamätníku SNP. Na fotografii ešte nemajú uviazané pionierske šatky.

Pre žiakov pedagógovia školy vždy organizovali výlety, exkurzie. Vľavo deti na výlete v 30. rokoch, vpravo na začiatku 80. rokov minulého storočia. Dnešní štyridsiatnici navštívili Kostolište, rodisko Martina Benku.

Podobnými udalosťami, akými žili naši rovesníci v minulosti, žijeme i my dnes. Obzrite sa a spomeňte si, čo všetko sme spoločne zažili len za posledný rok! Ved' okrem vyučovania navštevujeme divadelné predstavenia, koncerty, chodíme na výlety, exkurzie, mladší chodia do školy v prírode, starší zasa lyžovať, v škole trávime i voľný čas - zabávame sa na strašidelnej DÉRERKE, karnevale, športujeme, stretávame sa s kamarátmi. Narodeniny teda nemá len samotná školská budova. Sviatok si pripomíname všetci - žiaci, učitelia, i tí, ktorí vytvárajú zázemie na fungovanie školy. Tí, ktorí sú teraz súčasťou školy aj tí, ktorí na čas prežitý s ňou spomínajú.

28. septembra 2012 sa teda ZŠ Dr. J. Déreera odela do slávnostného šatu. Bývalí a súčasní zamestnanci školy si 80. výročie otvorenia školy pripomenuli na spoločnom stretnutí. Slávnostné chvíle umocnila akadémia, ktorá sa uskutočnila v malackom Kultúrnom domečku. Na pódium vystúpili bývalí žiaci školy Silvia Kopáčová, Vlado Zetek a Katarína Trenčanská. Prítomným sa prihovarila riaditeľka školy Terézia Sopóciová aj primátor mesta Malacky Jozef Ondrejka. Na život v škole si zaspomínali bývalý riaditeľ Anton Putek i pani učiteľka Alžbeta Huňadyová. Práve ona patrila i medzi prvých žiakov školy v roku 1932. Mostom medzi minulosťou a prítomnosťou sa stalo vystúpenie pani učiteľky Bohumily Oravcovej. V programe sa predstavili aj šiestak František Beleš a Patrícia Dobrovodská, žiačka 9. ročníka. V závere akadémie vystúpili tanečníci súboru Macejko, ktorý vedie Andrea Adamovičová, učiteľka I. stupňa. Hostia spoločne zasadli k slávnostne prestretému stolu a so záujmom si prezreli aj priestory školy.

Kristína Kopáčová, absolventka ZŠ Dr. J. Déreera z roku 2011, je v súčasnosti študentka gitary v Súkromnom konzervatóriu v Nitre. Predstavila sa skladbami Morela a Pujola.

Vladimír Zetek bol žiakom ZŠ Dr. J. Déreera v rokoch 1974 - 1982. Absolvent DAMU v Prahe je Malačanom známy predovšetkým ako zakladateľ, umelecký vedúci a režisér Divadla na hambálku. Podpísal sa však aj pod texty piesní pre deti. Prináša radosť malým i veľkým prostredníctvom Divadla Žihadlo. Vo svojom vystúpení nezaprel zmysel pre humor.

Katarína Trenčanská ZŠ Dr. J. Déreera navštevovala v rokoch 1986 - 1994. Po absolvovaní Gymnázia v Malackách pokračovala v štúdiu na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela. Katka sa venuje práci s deťmi, pracuje ako učiteľka literárno-dramatického odboru ZUŠ v Malackách.

Pani učiteľka Alžbeta Huňadyová v júli oslávila 91. narodeniny. Patrila medzi prvých žiakov, ktorí sa vzdelávali v novopostavenej budove školy v roku 1932. Prišla sem ako žiačka meštianskej školy. V ZŠ Dr. J. Déreera po ukončení štúdií pôsobila ako učiteľka na I. stupni.

Anton Putek pôsobil ako riaditeľ ZŠ Dr. J. Déreera v rokoch 1977 - 1989. Z vlaku v Malackách však vystúpil oveľa skôr. Myslel si, že to bude len na krátky čas. Malacky sa však stali jeho domovom.

Začiatky nebývajú jednoduché. Na tie svoje za katedrou si zaspomínala naša pani riaditeľka. Hovorila aj o súčasnosti školy - a spolu s ňou si všetci želáme, aby dobré meno ZŠ Dr. J. Déreera i naďalej pretrvalo.

Pán primátor nepatrí medzi žiakov našej školy, ba priznal sa, že ju vnímal ako konkurenčnú, a to najmä na matematických olympiádach. Poprial všetkým, ktorí sú zviazaní s našou školou veľa síl, elánu, úspechov.

František Beleš sa v programe predstavil dvomi piesňami: Jak sem išeu okouo vás a Ten Holíčský zámek.

„Človek má svietit' a má hriať
Horiet' a mať niekoho mať rád
Človek má svietit' a má hriať
Počúvať čo plameň hovorí“
To sú verše Jozefa Urbana,
ktoré recitovala deviatačka
Patrícia Dobrovodská

Pani učiteľka Bohumila Oravcová je bývalá žiačka ZŠ Dr. J. Déreera. Všetci ju veľmi dobre poznáme. V súčasnosti učiteľka II. stupňa. Jej príhovor predstavoval akýsi most medzi minulosťou a prítomnosťou.

V závere krv v žilách rozprúdili tanečníci folklórneho súboru Macejko.

Stretli sa bývalé kolegyně.

...a sladká bodka na záver.

Veríme, že sa nám spoločnými silami podarí úspešne kráčať ďalej. Pretože všetci sme na ceste a nik z nás by sa nemal podobať stĺpom pri cestách - ukazujú, kam ísť, ale samy nikam nejdú.

Zaujímá vás, kto učí v našej škole? Ste zvedaví, či naši učitelia boli aj žiakmi Dérerky? Aký vzťah majú naši učitelia k Dérerke? Opýtali sme sa niektorých členov pedagogického zboru aj za vás.

Pani riaditeľka Terézia Sopóciová, koľko rokov ste riaditeľkou v našej škole?

„Už 22 rokov.“

Boli ste niekedy riaditeľkou aj v inej škole?

„Nie, nebola.“

Chodili ste sem do školy ako žiacka?

„Nie. Chodila som do školy v Borskom Mikuláši.“

Boli ste niekedy aj učiteľkou alebo len riaditeľka?

„Áno, bola som aj učiteľka. Učila som od roku 1979 až do roku 1990.“

Zmenilo sa v škole niečo odvtedy, ako ste tu začínali?

„Veľa vecí. Vymenili sa okná, uskutočnilo sa zateplenie budovy, vymenilo sa ústredné kúrenie, zaviedla sa voda do tried, zrekonštruovala sa elektroinštalácia, obnovili sa triedy - vymenili sa podlahy, školský nábytok, vybudovali sme osem odborných učební: tri počítačové, dve jazykové, chemicko - biologické a fyzikálne laboratóriá a hudobno-výtvarná učebňa.“

Aké je to byť riaditeľkou? Je to náročné alebo je to pre vás zábava?

„Je to určite náročné. Nie je to zábava.“

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Ivana Dingová

Pani učiteľka Ingrid Raková, koľko rokov učíte na tejto škole?

„Dvanásť.“

Prečo ste si vybrali práve toto povolanie?

„Bez detí si život neviem predstaviť.“

Mohli by ste nám popísať stretnutie k 80. výročiu otvorenia našej školy?

„Program bol dojemne krásny, stretnutia s bývalými kolegami boli príjemné a pozitívne v nádherne upravenom prostredí.“

Do ktorej školy ste chodili, keď ste boli žiačkou základnej školy?

„Do III. ZŠ na Ulicu 1. mája v Malackách.“

Rada učíte práve tu?

„Velice-prevelice, pretože moja starenka je z Jablonice. Mám túto školu rada.“

Čo všetko sa tu zmenilo za ten čas, odkedy ste tu začali učiť?

„Zmenilo sa vybavenie, triedy a učebne sú nové, nová je aj technika a veselé akcie pre deti!“

Ďakujeme Vám za rozhovor.

Zhovárali sa Dominika Juračková a Tereza Landlová

Pani učiteľka Bohumila Oravcová, ktorý bol váš najobľúbenejší predmet?

„Boli dva, a to dejepis a zemepis.“

Koľko rokov učíte na tejto škole?

„Od roku 1968, teda 44 rokov.“

Boli ste aj vy žiačka tejto školy?

„Samozrejme.“

Prečo ste si vybrali práve toto povolanie?

„Vždy som chcela byť učiteľkou, mám rada deti, rada komunikujem s deťmi.“

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Sofia Gélienová

Pán učiteľ Anton Pašteka, ako dlho učíte v tejto škole?

„Asi 8 rokov.“

Boli ste žiakom tejto školy?

„Áno, bol som.“

Aký je rozdiel medzi školou v minulosti a teraz?

„Škola sa mi páčila, keď som bol žiakom a páči sa mi aj teraz.“

„Len škoda, že ju tu taká malá telocvičňa.“

Mám otázku na tému učitelia - boli prísnejší predtým alebo teraz?

„Boli asi rovnakí, ale žiaci mali lepšie správanie a radšej sa učili.“

Dostali ste v škole aj po zadku?

„Asi áno. No skôr na 1. stupni.“

Ktorý predmet najradšej vyučujete? „Geografiu.“

Ktorý predmet ste obľubovali, keď ste boli malý? Ktorý predmet ste neobľubovali?

„Geografiu som mal určite najradšej. Ale mal som rád všetky predmety. A na vysvedčení som nemal trojku!“

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Silvia

Pani učiteľka Zuzana Osuská, koľko rokov učíte v tejto škole?

„Zamestnaná som tu 10 rokov, ale učím 5 rokov.“

Čo sa vám v tejto škole páči?

„Obdivujem každodenný chaos a čudujem sa, ako ho môžem zvládnuť.“

Ktorý predmet najradšej vyučujete?

„No predsa tie svoje.“

S ktorou pani učiteľkou si najviac rozumiete?

„Snažím sa vychádzať so všetkými.“

Ktorý predmet ste mali rada, keď ste boli dieťaťom?

„Mala som rada výtvarnú výchovu.“

Ktorý predmet ste nemali rada, keď ste boli dieťaťom?

„Nemala som rada telesnú výchovu, chémiu a dejepis.“

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Sandra Pokorná

Pani učiteľka Katarína Drimalová, koľko rokov učíte v tejto škole?

„V tejto škole učím 12 rokov.“

Ste v našej škole spokojná?

„Áno, som tu spokojná.“

Aký je Váš najzaujímavejší alebo najsmiešnejší zážitok so žiakmi?

„Na otázku, kedy nastáva zatmenie Slnka, jedna žiačka odpovedala:

„Keď zájde Slnko za mraky.“

Radšej učíte alebo chodíte so žiakmi na výlety, branné?

„Na výletoch je väčšia zábava, ale aj zodpovednosť.“

Všetko má svoje výhody aj nevýhody.“

S ktorou učiteľkou na škole si najviac rozumiete?

„S pani učiteľkou Habovou.“

Navštevovali ste túto školu aj ako žiačka?

„Nie, vyrastala som v inom meste.“

Čo sa zmenilo na tejto škole za čas, čo tu učíte?

„Pribudli počítačové, odborné, jazykové učebne, interaktívna tabuľa, atď.“

Beriete svoju prácu učiteľky ako robotu alebo ako koníček?

„Aj ako prácu, aj ako koníček.“

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Monika Gendiarová

Pani učiteľka Katarína Habová, koľko rokov učíte v tejto škole?

„V tejto škole učím desiaty školský rok.“

Ste na našej škole spokojná?

„Áno, som tu veľmi spokojná. Aj keď - musím sa priznať - najskôr som váhala, či mám nastúpiť sem pracovať. Dnes viem, že to bolo správne rozhodnutie.“

Boli ste žiačkou tejto školy?

„Nie, ja som chodila do školy za plotom. Bola som žiačkou vtedy II. ZŠ na Námestí Červenej armády od roku 1976 do roku 1984. S Dérerkou však mám také zvláštne prepojenia. Žiakmi tejto školy boli moji rodičia, môj manžel, roky tu - na I. stupni - učila jeho mamička, absolventkou je naša dcéra, tvojím spolužiakom je Martin.“

Ktorý predmet ste mali v škole obľúbený?

Slovenský jazyk, najmä literatúru, dejepis, rada som sa učila aj ruštinu. V základnej škole zemepis. Naň sme mali pána učiteľa Pašteku.

Ktorý predmet ste nemali rada, keď ste boli dieťaťom?

Jeden? Ja mám hneď tri: matematika, fyzika, chémia. Z matematiky a chémie som však aj maturovala. Treba sa prekonať.

S ktorou učiteľkou na škole si najviac rozumiete?

„Samozrejme, mám kolegynky, s ktorými si rozumiem viac. Azda je to i tým, že sme viac v kontakte, denne sa stretávame, riešime pracovné problémy, absolvovali sme spoločne exkurzie, divadelné predstavenia, výlety so žiakmi. A to sa musíme jeden na druhého spoľahnúť. A okrem toho si myslím si, že je lepšie pracovať v príjemnej atmosfére.“

Čo sa zmenilo na tejto škole za čas, čo tu učíte?

Aj život mimo školy sa mení. A porovnanie? To sú dve odlišné školy. Základ zostal, ale za desaťročie sa zmenila nielen fasáda. Pracujeme v nových učebniach, s novým vybavením, inými žiakmi aj učiteľmi, uskutočňujeme zaujímavé akcie pre žiakov. Jednoducho: tu to žije.

Beriete svoju prácu učiteľky ako robotu alebo ako koníček?

Práca a dobré výsledky ma tešia. Toto povolanie nemožno vykonávať bez lásky k nemu.

Ďakujem Vám za rozhovor.

Zhovárala sa Martina Kopková

Projekt Comenius - ďalšia kapitola príbehu

FOOD CULTURE EXCHANGE

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

V školskom roku 2011/2012 získala naša škola grant Comenius - multilaterálne partnerstvá na projekt Food Culture Exchange /Sprostredkovanie kultúr stravovania/. Žiaci a učitelia mali počas uplynulých mesiacov možnosť stretnúť sa na Slovensku, v Taliansku, spoločne vypracovali viaceré projekty, navštívili zaujímavé miesta v našom regióne.

Od 7. do 11. 10. 2012 projekt pokračoval v poľských Markłowiciach, ktoré ležia neďaleko hraníc s Českou republikou v Sliezskej vojvodstve. Jedenásť žiakov ZŠ Dr. J. Déreera sa stretlo s kamarátmi z Talianska, Španielska, Slovinska a Poľska.

V pondelok po privítaní v partnerskej škole Gimnazjum v Markłowicach a stretnutí s primátorom mesta sa uskutočnila súťaž v speve. Dérerku reprezentovali František Beleš dvomi ľudovými piesňami, Zuzka Ondriašová titulnou piesňou z filmu Titanic a všetci účastníci piesňou You are my sunshine. Získali si náklonnosť hlasujúcich a spoločne sa tešili z najvzácnejšej trofeje. Lukáš Peťko vystúpil podobne ako rovesníci z partnerských škôl so svojou úlohou - projektom o prežitých prázdninách. Zuzka Ondriašová s Miškou Mikuličovou v časti MasterChef predstavili výrobu bryndzových halušiek. V utorok účastníci projektového stretnutia navštívili Chlebovú chatu - tradičné vidiecke obydľie. Dozvedeli sa o neľahkej ceste chlebiča na náš stôl, poobzerali si muzeálne poľnohospodárske exponáty. Deti si vyskúšali výrobu masla, tvarohu, podplamenníkov - osúchov vo veľkej chlebovej peci. V závere všetkých čakala ochutnávka vlastnoručne pripravených pokrmov doplnených o vynikajúci med. V stredu žiaci i učitelia obdivovali krásu starobylého Krakova. Najskôr sa odfotoграфovali pred drakom Krakom, potom navštívili Wawel, katedrálu i nádvorie kráľovského zámku na tomto dôležitom mieste pre Poliakov, po ceste kráľov zišli na Rynek główny, obdivovali Baziliku Panny Márie. Všetci radi ochutnali aj miestne špeciality: fantastický obed v reštaurácii Marmolada, jablkovú šarlotku, praclíky či úžasnú čokoládu.

Vo štvrtok sa účastníci projektu rozlúčili a zanechali banické mestečko Markłowice. Žiakom a ich učiteľom však zostanú príjemné spomienky z jedinečného medzinárodného stretnutia.

A ako pobyt v Poľsku prežil jeden z účastníkov?

Plní očakávaní na břeclavskej stanici

Cesta vlakom do Katowíc ubehla v pochmúrnom dni pomerne rýchlo, účastníkov stretnutia čakal transport do Markłowic

Pred partnerskou školou

Volám sa Martin Haba a som žiakom 6. A triedy. Do projektu Comenius - Food culture Exchange som sa zapojil aj v minulom školskom roku. V dňoch 7. - 11. októbra 2012 som sa spolu s ďalšími 10 žiakmi našej školy zúčastnil projektového stretnutia v poľskom mestečku Marklowice.

V nedeľu sme vlakom cestovali až do Katovic, potom nás autobus odviezol do Marklovíc. Ostatné deti odišli do rodín, my sme sa ubytovali a večerali v reštaurácii. Vybrali sme si rezeň alebo grilované kuracie prsia, zemiakové pyré či opečené zemiaky a šalát podľa výberu - z červenej či bielej kapusty, z červenej repy, miešaný. Zistil som, že v Poľsku jedia veľa zeleniny - vždy sme totiž dostali chutný zeleninový šalát.

Lukáš Peťko hovorí o svojich prázdninách. Uvedená prezentácia bola jednou zo zadaní, ktoré sme mali vypracovať.

V školskom klube

Navštívili sme pána primátora

„Tropikalna wyspa“

V pondelok sme zavítali na návštevu do školy - Gimnazjum v Marklowicach. Spoločne sme si pozreli priestory modernej budovy. Školu postavili pred trinástimi rokmi. Vybavením sa podobala našej, ale čo mali v tejto poľskej škole úplne naj? Super telocvičňu a ihriská pred školou. Spoločne sme potom išli na stretnutie s primátorom mestečka. Marklowice sú pomerne rozľahlé, skladajú sa z viacerých častí. V tejto oblasti sa ťaží uhlie. Ved' aj takmer oproti škole bola baňa. Blízko školy sa nachádza „Tropikalna wyspa“. Počasie malo d'aleko od tropického, no nám to neprekážalo. V parku s jazierkami, lavičkami, preliezačkami, lezeckou stenou, ba aj malým skate parkom sme sa vyšantili. Taký park by sa nám páčil aj v Malackách. S chalanmi sme l'utovali, že so sebou nemáme kolobežky. Potom sme sa v škole naobedovali. Paradajková polievka sa podobala tej, akú poznám z domu, my ju však máme radi so syrom. Pani kuchárky v školskej jedálni ju pripravili s rezancami. Vynikajúce bolo i mäsko so zemiakmi, zeleninovým šalátom. Dezertom sa stalo ovocie. V popoludňajších hodinách niektoré deti odišli do rodín, my sme zostali v školskom klube - herni, kde sme sa s poľskými kamarátmi hrali stolný futbal a počítačové hry. Potom nasledovala súťaž SONG FESTIVAL, MasterChef a prezentácia zážitkov z prázdnin. Najviac sa mi páčil, samozrejme, náš spev, ale všetci sme si zapamätali pieseň o banáne, ktorú spievali deti zo Slovinska.

Spolu sme spievali You are my sunshine

V utorok po výdatných raňajkách sme sa vybrali do Chlebovej chaty. Dozvedeli sme sa o tom, ako sa sialo, žalo, mlátilo obilie v minulosti, mohli sme si vyskúšať mletie obilia medzi dvomi kameňmi, teda na žarnove. Zaujala ma aj výroba masla, chlebových placiiek. Jedli sme ich s maslom a medom. Zapíjali sme ich obilninovou kávou, ktorú poznám aj z domu ako meltu. Chutný med som kúpil aj tatkovi ako suvení z Poľska. Po návrate do školy a obede sme sa stretli v triede, kde sme sa viac dozvedeli o Poľsku, potom sme na chvíľu vybehli na školský dvor. Zahrali sme si futbal. Do hry sa zapojil aj pán riaditeľ školy z talianskeho mestečka Piglio Tommaso Damizia, chlapci z Poľska, Talianska a Španielska. Teda medzinárodné stretnutie. O 16.30 sme nastúpili do autobusu a odišli sme do Rybníka - mesta neďaleko Marklovíc. V nákupnom centre sme si kúpili chutnú čokoládu, pečivo, takmer každý z nás kúpil aj čosi pre svojich rodičov a súrodencov.

Chlebová chata pripomínala domčeky, ktoré poznáme zo slovenských skanzenov. Sprievodca nám najskôr porozprával o spôsobe života na vidieku v minulosti. Naša Zuzka sa stala figurantkou. Sadla si do vaničky a chlapec z Talianska jej pomáhal pri kúpeľi.

Lukáš s Máriom si vyskúšali mlátenie pomocou cepov.

V stodole parkoval aj starý traktor

Fitness zo začiatku 20. storočia - mletie obilia

Na výrobe masla sme sa podieľali všetci. Najskôr sme pomalým otáčaním kľukou oddelili smotanu od mlieka.

Naša sprievodkyňa posunula čas o dva dni - to smotana skysla, naliala ju do maselnice. A mútili sme, mútili, až zostalo maslo a cmar. Každý z nás ochutnal tento probiotický nápoj.

Zostalo maslo premyť vo vode a naplniť ním formičku. Dobre uťapkať - a hľa - maslo s peknou kvetinkou je na svete! Trošku sa to podobalo hre v piesku. Pečná bábovka.

A potom sme si z chlebového cesta vyrobili podplamenníky. V dávnych časoch, keď sa chlieb piekol doma, skúšali takýmito plackami, či je pec dobre vyhriata. Položili podplamenník na lopatu - a šup s ňou do pece. Nič vám to nepripomína?

S napätím sme očakávali, ako ten posúch bude vyzerat'. Vraj ten, kto ho pripravuje s láskou, bude mať podplamenník krásne nafúknutý. Nie všetky pripomínali balón, no každý chutil výborne.

A spoločne sme hodovali. Lepšie by nám nechutili hádam ani tie najvyberanejšie jedlá. Podplamenníky, maslo, med, obilninová káva - meltu s mliekom.

V stredu sme išli do Krakova. Videli sme draka, ktorý šľahá oheň. Vyšli sme na Wawel. Sprievodkyňa nám porozprávala o histórii tohto pekného miesta. Na veži sme sa mohli dotknúť zvona Žigmund a niečo si zaželať, videli sme i krypty, kde sú pochovaní poľskí králi, zapálil som sviečku v katedrále. Potom sme starými uličkami šli na najväčšie námestie v Európe. Kúpili sme si praclíky so sezamom, makom alebo syrom. Tie sa tu dajú kúpiť hocikde. Predavači ich predávajú z malých stánkov - vozíkov. Vypočuli sme si trubadúra, ktorého si okoloídúci môžu vypočuť každú hodinu z veže Baziliky Panny Márie. Obedovali sme v reštaurácii Marmoláda. V Poľsku radi varia rajčinovú polievku - podávali nám ju aj v tejto reštaurácii. Nasledoval rezeň, zemiaky, šalát a dezert - jablkový koláč. Po obede sme si pozreli Sukiennice, kde je mnoho stánkov so suvenírmi. Spoločne sme zašli do čokoládovne Wedel, tzv. Pijalnie Czekolady. Predávali tu bonbóny, rôzne čokolády, ba aj čokoládu tekutú. Ja som si kúpil super mliečnu čokoládu v poháriku, horkú čokoládu s obrázkom Krakova pre sestru, mliečnu čokoládu pre tatka.

Pred drakom Krakom

Hrad Wawel - jedno z najvýznamnejších miest v Poľsku.

Každý z nás si čosi zaželať, keď sa dotkol zvona s menom Žigmund. Jeho hlahol je možné počuť len vo výnimočné dni. Nasledoval krátky pohľad z veže a už sme zostupovali dolu.

Rynek główny - chlapci v srdci Krakova

V uliciach Krakova s praclíkmi.

V najúžasnejšom obchode - voňavá čokoládovňa

V Bazilike Panny Márie

Obedovali sme v štýlovej reštaurácii Marmolada

A čo tak ochutnávka pred cukráňou?

V centre mesta si môžete kúpiť praclíky či pracličky s rôznymi príchuťami

Spoločné foto účastníkov projektového stretnutia

Vo štvrtok ráno sme sa odfotovali pred hotelom, nastúpili do autobusu a vybrali sme sa do Katovíc. Tu zostávala len chvíľka - neodolali sme, kúpili sme si na cestu po jednom praclíku - a nastúpili sme do vlaku. Vystúpili sme v Břeclavi, prestúpili do vlaku, ktorý smeroval do Kútov, počkali niekoľko desiatok minút a vlak do Malaciek sa síce s meškaním, ale predsa pohol do Malaciek. Na stanici nás čakali rodičia.

Pobyt v Poľsku sa mi veľmi páčil. Zoznámil som sa s deťmi z Talianska, Slovinska, Španielska i Poľska. Videl som, do akej školy chodia dečka v Poľsku. V tejto krajine som bol po prvý raz, ale v budúcnosti by som sa tam ešte rád vrátil.

Posledné zamávanie, do videnia, Markklovice!

Tak - a s dobrou chuťou, plným žalúdkom aj cesta rýchlejšie ubieha

Pol'ské špeciality

Polievka ŽUREK

Suroviny

- jemné ovsené vločky 200 g
- chlieb žitný 4 krajce
- cesnak 8 strúčikov
- klobása biela
- údený bok 400 g
- sušené huby - zmes 400 g
- hustá kyslá smotana 400 ml
- cibuľa 4 ks
- bobkový list 4 ks
- polievkové korenie sypké
- majoránka sušená
- nové korenie 12 gul'ôčok
- soľ
- korenie mleté
- vajíčka varené natvrdo
- zemiaky varené v šupke

Príprava

Najprv je nutné pripraviť si zákvas. Ovsené vločky zmiešame s 500ml vlažnej vody, pridáme kôrku z jedného krajca starého ražného chleba a dva strúčiky cesnaku prekrojené na štvrtky. Necháme uležať v kameninovej nádobe prekryté dvoma vrstvami látky najlepšie aspoň na dva dni.

Príprava polievky: Sušené huby namočíme, pokrájame cibuľu a bôčik. Do 3/4l vriacej vody vložíme huby, cibuľku a polovicu bôčika. Pridáme celú klobásku, ktorú predtým ľahko nakrojíme. Primerane osolíme a varíme asi 40 minút na miernom ohni. Potom pridáme bobkový list, nové korenie, čierne korenie a polievkové korenie. Uvarenú klobásku vyberieme, nakrájame nadrobno a vložíme späť do polievky. Pridáme asi dve šálky zákvasu a ešte asi 10 minút povaríme. Polievku odstavíme, opatrne vmiešame smotanu a dochutíme soľou, korením a majoránom. Druhú polovicu bôčika opražíme na panvici. Rozdelíme do tanierov alebo do vydlabaného chlebička spoločne s pokrájanými vajcami, zemiakmi a prelejeme hotovou polievkou.

Jakub Jurica a Matúš Menke

Jablková ŠARLOTKA

Suroviny:

- 6 veľkých zelených jablák
- 160g cukru
- 3 celé vajíčka
- 125g múky
- škoricu a vanilku
- maslo na formu

Jablká sú základ. Použite najlepšie veľké zelené, ale pokojne ich môžete skombinovať s hruškami. Ošúpte ich, vyberte jadrovníky a pokrájajte na menšie kúsky. Nechajte si vyhriať rúru a pripravte si tortovú formu. Vymastite ju maslom a poprášte múkou. Do formy potom rozsypte všetky jablká. Cesto je rýchlovka. Celé vajíčka rozmiešajte do peny s cukrom. Môžete pridať vanilku alebo škoricu. Alebo oboje. Na záver zamiešajte múku a cesto rovnomerne vylejte na jablká. Nebojte sa, počas pečenia pretečie všade. Dajte do rúry a pečte pri 170°C najmenej 45 minút alebo kým nie je navrchu tmavá kôrka. Hotový koláč nechajte vychladnúť a podávajte ho s nejakým krémom. Napríklad šľahačkou, kyslou smotanou, smotanovým jogurtom.

Dominika Juračková a Tereza Landlová

Očistené jablká pokrájame a chvíľu podusíme, prípadne ich nastrúhame a do koláča ich použijeme bez tepelnej úpravy. Pridáme škoricu a vanilkový cukor. Ostatné suroviny zmiesime a vypracujeme cesto. Na chvíľu ho uložíme do chladničky, potom rozdelíme na dve časti. Na plech položíme papier na pečenie. Polovicu cesta rozvalkáme a valčekom preniesieme na plech. Na cesto rozložíme jablká (môžeme pridať aj hrozienka). Druhú polovicu môžeme tiež rozvalkať a položiť na jablká. Popicháme vidličkou a dáme piecť pri teplote 180 °C. Prípadne druhú polovicu cesta môžeme postrúhať na strúhadle a rozložiť na jablká. Dobrú chuť! (Overené, KH)

Suroviny:

- 450 g hladkej múky
- ½ prášku do pečiva
- 150 g práškového cukru
- 220 g Palmarínu
- vanilka
- 1 vajce (+ 1 žĺtok)
- soľ
- jablká
- škoricu
- vanilka

TEKVICE, DUCHOVIA, STRAŠIDLÁ A BOSORKY V DÉRERKE

Posledné dni októbra sa v našej škole niesli v znamení tekvic: oranžových, malých, veľkých, usmiatech, vtipných, strapatých, vlasatých, štrbavých... Tekvicové lampáše vytvorili prvostupniari so svojimi rodičmi. Nielenže skrášili chodbu na II. poschodí, ale stali sa i súčasťou večerného programu.

Počas tridsiateho októbrového dňa sa stala ešte jedna zvláštna vec. Druháci neboli v tento deň v obyčajnej škole. Učili sa v škole hrôzy! A keď sa v utorok 30. októbra na mesto zniesla tma, na školskom dvore Déreky sa uskutočnilo nezvyčajné stretnutie. Na schôdzke sa totiž dohodli duchovia, strašidlá, bosorky a deti s rozžiarenými lampiónmi. Stena školy sa premenila na filmové plátno. Pred zrakmi detí najskôr defilovali ich tekvice, potom strašidielka a kostlivci v krátkom animovanom filme. Chlad jesenného večera všetci zaháli podupkávaním v rytme veselých pesničiek. Spoza mrakov vykukol mesiac a deti sa so svojimi rodičmi, pani učiteľkami a vychovávateľkami vybrali v sprievode s farebnými lampiónmi do mesta. Svetlonosi prešli Ulicou Ľuda Zúbka, Radlinského ulicou i Kláštorným námestím a vrátili sa späť na školský dvor. Na všetkých čakalo prekvapenie. Jedinečné prekvapenie: ohňová šou! Blikotajúce tekvice vytvorili pódium a diváci so zatajeným dychom sledovali hru svetla a tmy. V povetrí sa mihali horiace vejáre, vystupujúci točili horiacimi palicami aj reťazami či fúkali oheň.

Pre všetky deti bola v závere pripravená drobná sladkosť a spomienkou na magický večer im zostane diplom. Vydarený začiatok jesenných prázdnin, však?

Večerný beh zdravia – Beh vd'aky SNP

Po dvadsiaty deviaty raz 7. septembra 2012 vybehli na trať dlhú viac ako 2000 metrov bežci z Malaciek a blízkeho okolia. 169 bežcov v deviatich kategóriách sa zaregistrovalo na našom školskom dvore a potom sa vydali od Pamätníka SNP do Zámockého parku. Pretekom prišlo počasie, panovala dobrá nálada - a naši ôsmi žiaci stáli aj na stupienkoch víťazov. Blahoželáme!

XXIX. ročník Večerného behu zdravia - Behu vd'aky SNP

Výsledky - žiaci ZŠ

Žiaci 1. - 2. roč.

1. Filip Novosádek	ZŠ Štúrova ul., Malacky
2. Marek Studenič	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky
3. Stanislav Pavešic	ZŠ Záhorská Ves

Žiačky 1.- 2. roč.

1. Stella Stupňanová	ZŠ Záhorácka ul., Malacky
2. Grétko Ftáčniková	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky
3. Lucia Čsonková	ZŠ Záhorácka ul., Malacky

Žiaci 3. - 4. roč.

1. Boris Beklemdžiev	ZŠ Záhorácka ul., Malacky
2. Filip Jurkáček	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky
3. Andrej Cvečka	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky

Žiačky 3. - 4. roč.

1. Viktória Šrámková	ZŠ Štúrova ul., Malacky
2. Adriana Vozárová	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky
3. Klaudia Staňková	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky

Žiaci 5.-6. roč.

1. Marek Havlík	ZŠ Záhorácka ul., Malacky
2. Richard Chvátal	ZŠ Závod
3. Miroslav Koričár	ZŠ Záhorácka ul., Malacky

Žiačky 5. - 6. roč.

1. Pavlína Stohlová	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky
2. Sabina Chabrečová	ZŠ Štúrova ul., Malacky
3. Alexandra Glória Prášilová	ZŠ Dr. J. Déreera, Malacky

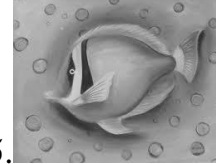
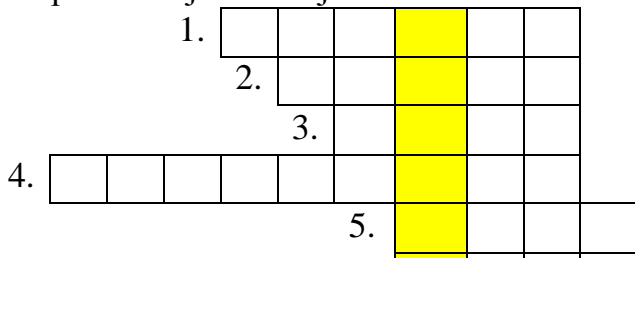
Tri duby krajšie aj vd'aka našim žiakom

Do akcie spoločného Eko dňa TRI DUBY v piatok 26. 10. 2012, ktorej organizátorom sa stala spoločnosť NAFTA a. s., boli pozvaní aj žiaci našej školy. Zaujímavého predpoludnia sa zúčastnila trieda 6. A. Žiaci sadili stromčeky a kríčky. Súťažili v obratnosti - skákali vo vreci, ale preverili si vedomosti v kvízoch o Záhorí a o lokalite Tri duby. Všetky úlohy zvládli na jednotku! A to nie je všetko! Akcia má pokračovanie v súťaži projektov o lokalite Tri duby. Naši šiestaci sa do projektu taktiež zapoja - tak im držíme palce!

vylúšti!

Viete ktorý cicavec dosahuje v behu na krátku vzdialenosť rýchlosť 110 kilometrov za hodinu? Odpoveď nájdete v tajničke.

Pripravila
Monika Gendiarová

Poznáme dobre Záhorie?

V sobotu 6. 10. 2012 sa mladí vedátori z prírodovedného krúžku s pani učiteľkou Cvečkovou vybrali na návštevu ďalšej jedinečnej lokality Záhoria. Obdivovali krásu alúvia riečky Rudavy neďaleko Studienky. Počasie im prialo, a tak si užili úžasný jesenný deň.

Územie okolo Rudavy pri Studienke je považované za jedno z najzachovalejších malých nížinných riečnych ekosystémov na Slovensku. Nájdeme ho aj v zozname chránených území Európskej únie Natura 2000. Počas vychádzky s profesionálnym ochrancom prírody pánom Mrázom deti mali možnosť obdivovať krásne meandre riečky, slnkom zaliate priľahlé lúky, ba miestami až nebezpečné piesočné útesy, hľadali stopy zvierat pri brode a určovali ich pôvodcu. Naučili sa orientovať podľa mapy a buzoly, vyskúšali si profesionálnu navigáciu GPS, nazbierali jedlé huby a kochali sa krásou tých nejedlých, prípadne jedovatých. Preštudovali pavučinu križiaka, chodbičky lykožrúta, i diery po d'atľovi, ktorý ich hľadal.

Cez pavučinu križiaka

Muchotrávky ako z rozprávkovej knižky

Krátky oddych

Vo voňavom borovicovom lese

Cez vtáčie pierka